

КП № 263 ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ ПРИ БОЛЕСТИ НА ПЕРИФЕРНА НЕРВНА СИСТЕМА

Минимален болничен престой – 7 дни

КОДОВЕ НА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10

Помощ, включваща използване на рехабилитационни процедури

Не включва: консултации (Z70—Z71)

Z50.8 Лечение, включващо други видове рехабилитационни процедури
Обучение за начини на самообслужване, НКД

Увреждания на лицевия нерв

Включва: увреждания на 7-я черепномозъчен нерв

G51.0 Парализа на Bell
Лицева парализа

Увреждания на нервни коренчета и плексуси

Не включва: травматични увреждания на нервни коренчета и плексуси
— виж травми на нервите в различните области на тялото

увреждания на междупрешленните дискове (M50—M51)
невралгия или неврит БДУ (M79.2)

неврит или радикулит:

- брахиален БДУ
- лумбален БДУ
- лумбо-сакрален БДУ (M54.1)
- торакален БДУ

радикулит БДУ

радикулопатия БДУ

спондилоза (M47.—)

G54.0 Увреждания на брахиалния плексус
Инфраторакален синдром

G54.1 Увреждания на лумбо-сакралния плексус

G54.2 Увреждания на шийните коренчета

G54.4 Увреждания на лумбо-сакралните коренчета

Притискане на нервни коренчета и плексуси при болести, класифицирани другаде

G55.1* Притискане на нервни коренчета и плексуси при болести на междупрешленните дискове (M50—M51†)

G55.2* Притискане на нервни коренчета и плексуси при спондилоза (M47.—†)

Мононевропатии на долен крайник

Не включва: травматични увреждания на нерв — виж травми на нервите в различните области на тялото

G57.0 Увреждане на седалищния нерв

Не включва: ишиас:

- БДУ (M54.3)
- свързан с увреждане на междупрешленния диск (M51.1)

G57.2 Увреждане на бедрения нерв

G57.3 Увреждане на n. fibularis

Увреждане на фибуларния (перонеалния) нерв

G57.4 Увреждане на n. tibialis

Други мононевропатии

G58.7 Множествен мононеврит

Наследствена и идиопатична невропатия

G60.0 Наследствена моторна и сетивна невропатия

Болест на:

- Charcot-Marie-Tooth
- Déjerine-Sottas

Наследствена моторна и сетивна невропатия, типове I-IV

Хипертрофична невропатия при деца

Перонеална мускулна атрофия (аксонален тип)(хипертрофичен тип)

Синдром на Roussy-Levy

G60.2 Невропатия в съчетание с наследствена атаксия

Възпалителна полиневропатия

G61.0 Синдром на Guillain-Barré

Остър (пост-)инфекциозен полиневрит

G61.8 Други възпалителни полиневропатии

Други полиневропатии

G62.0 Медикаментозна полиневропатия

При необходимост от идентифициране на лекарственото средство се използва допълнителен код за външни причини (клас XX).

Други паралитични синдроми

Забележка:

Тази рубрика следва да се използва за първично кодиране само тогава, когато за състоянията се съобщава без допълнително уточняване или се потвърждава, че те са установени отдавна, или съществуват продължително време, но тяхната причина е неуточнена. Рубриката се използва също при кодиране по множество причини за идентифициране на тези състояния, предизвикани от всякаква причина.

Включва:

парализа (пълна) (непълна), освен посочената в рубриците G80—G82

G83.0 Диплегия на горни крайници

Диплегия (горна)

Парализа на двата горни крайника

G83.1 Моноплегия на долен крайник

Парализа на долен крайник

Последици от травми на горен крайник

T92.4 Последици от травма на нервите на горен крайник

Последици от травми, класифицирани в рубриците S44.—, S54.—, S64.— и T11.3

Последици от травми на долен крайник

T93.4 Последици от травма на нерви на долен крайник

Последици от травми, класифицирани в рубриците S74.—, S84.—, S94.— и T13.3

Код **Z50.8** се използва задължително като водеща диагноза, за да покаже, че пациентът е приет за извършване на рехабилитационни процедури за състояние, обикновено лекувано преди това. Като допълнителни диагнози следва да бъдат посочени съответното остатъчно състояние последвано от причината.

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ ПО МКБ-9 КМ

ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

Физиологична оценка

Забележка: Физиологично изследване, за да оцени функцията, използвайки техники като анамнеза, наблюдение, оглед, палпация, перкусия, аускултация и други физикални тестове

Не включва: такава, които са част от:

- оценка на стареене (96023-00 [1824])
- тестване на развитие (96184-00 [1824])
- генетична оценка (96035-00 [1824])
- психическа или поведенческа оценка (96175-00 [1823])

96008-00 Неврологична оценка

92001-00 Друга физиологична оценка

Общ физикален преглед

Преглед на новородено

Включва: базови физикални измервания:

- кръвно налягане
- височина/дължина
- температура
- тегло

Не включва: тестване за развитие (96184-00 [1824])

физикален преглед като част от генетична оценка (96035-00 [1824])

ОЦЕНКА НА ЛИЧНА ГРИЖА И ДРУГИ ДЕЙНОСТИ НА ЕЖЕДНЕВЕН\НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ

96021-00 Оценка на грижите за себе си
Оценка на ежедневни умения и дейности

Оценка на:

- къпане/душ
- миене на зъби
- обличане [дрехи]
- хранене
- изхранване
- функционална комуникация
- чистене
- мобилност в средата
- тоалет
- измиване на косата

Не включва: оценка на:

- стареене (96023-00 [1824])
- хранителен прием (диетичен) (калоричен) (96026-00 [1822])
- поддържане на здравето и възстановяване (96022-00 [1822])
- поддържане на дома (96028-00 [1822])

96022-00 Оценка на грижите за собственото здраве или възстановяване

Оценка на справяне/умения при:

- приспособяване към болест или състояние и неговите клинични и функционални последици
- употреба на бандажи и превръзки
- диагностично тестване/мониторинг (при състояния като ампутиционен чукан, астма, диабет)
- грижи или хигиена за ходило/крак (халукс валгус) (нокти на крак) (язви)

(включително оценка на налични обувки)

- устна хигиена
- самостоятелен преглед (гърди) (гениталии)
- самостоятелно инжектиране
- грижи за стома

Забележка: Оценка възможностите на клиента да изпълнява дейности отнасящи се до порддържане на здравето си; превантивни мерки като самооценка (преглед) или изпълнение на действия като превръзки на язви на крак/стъпало, мониториране на кръвно-захарни нива при диабет или витален белодробен капацитет при астма

Не включва: тези при оценка на лекарствения режим/управление (96027-00 [1822])

96024-00 Оценка на нужда от помощно или адаптиращо средство, грижа или оборудване
Преценка за подпомагачи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване
Предписане за подпомагачи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване

Забележка: За списък на подпомагачи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване виж блок [1870]

96027-00 Оценка на предписано/самостоятелно избрано лечение
Проследяване на лекарствения прием
Оценка управлението на лекарствения прием
Преглед на медикаментозно лечение

Включва: история на медикаментозното лечение

Забележка: Оценка на медикаментозно лечение включва настоящия лекарствен режим на клиента, за да се определи дали е подходящ и оценка възможността на клиента да приема сигурно медикаменти. Това включва събиране на точна история на медикацията (предписвани медикаменти, медикаменти без рецепта и допълнителни медикаменти като билки, хомеопатични или витаминозни продукти, т.е самоволно избрани медикаменти). Това също включва консултация с или осигуряване извлечение на медикаментите и пла-ниране на друг доставчик на услуги. Медикаментозно мониториране включва запис/повторен преглед и интерпретация на резултатите, долавяне и управление на страничните лекарствени реакции. То не включва съвет, обучение или препоръки за превенция и други аспекти на управление на странични реакции на лекарствата или препоръки за друг лекарствен режим – виж Съвети и Обучение (96072-00 [1867]).

Не включва: оценка на незаконна лекарствена употреба (96034-00 [1823])

ДРУГА ОЦЕНКА, КОНСУЛТАЦИЯ, ИНТЕРВЮ, ИЗСЛЕДВАНЕ ИЛИ ПРЕЦЕНКА

96037-00 Друга оценка, консултация или оценяване
Оценка }
Консултация }
Оценяване } БДУ
Интервю }

Друга оценка, консултация, интервю, изследване или преценка

96184-00 Тестване на развитието

Преглед на растеж и развитие

Забележка: Оценка на двигателни, езикови, социални, адаптивни и/или познавателни функции чрез стандартизирани инструменти за оценка на развитието

ДРУГИ ДИАГНОСТИЧНИ ТЕСТОВЕ, ИЗМЕРВАНИЯ ИЛИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

92204-00 Неинвазивни диагностични тестове, измервания или изследвания, неклассифицирани другаде

**93.02 ОЦЕНКА НА СТОЙКАТА

ФИЗИОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

96019-00 Биомеханична оценка
Обем на движения/тестване на мускулатура (без устройства или оборудване)
Оценка на равновесие (с тестване на сензорна организираност)
Мобилност/анализ на походка
Мускулоскелетна оценка
Оценка на стоежа
Не включва: оценка на функционална мобилност, свързана със средата на клиента (96021-00 [1822])
обем на движения/тестване на мускулатура със специализирано оборудване (96159-00 [1905])

**93.04 МАНУАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА МУСКУЛНА ФУНКЦИЯ

96019-00 Биомеханична оценка
Обем на движения/тестване на мускулатура (без устройства или оборудване)
Оценка на равновесие (с тестване на сензорна организираност)
Мобилност/анализ на походка
Мускулоскелетна оценка
Оценка на стоежа
Не включва: оценка на функционална мобилност, свързана със средата на клиента (96021-00 [1822])
обем на движения/тестване на мускулатура със специализирано оборудване (96159-00 [1905])

**93.05 ТЕСТ НА ОБЕМ ДВИЖЕНИЯ

ТЕРАПЕВТИЧНИ ИНТЕРВЕНЦИИ НА ОПОРНО-ДВИГАТЕЛНИЯ АПАРАТ

96159-00 Обем на движение/тестване на мускул със специализирана техника
Изокинетично тестване

**93.06 ИЗМЕРВАНЕ ДЪЛЖИНА НА КРАЙНИК

1866 Други диагностични тестове, измервания или изследвания

91906-00 Измерване дължина на крайник

**93.07 ИЗМЕРВАНЕ НА ТЯЛО (АНТРОПОМЕТРИЯ)

измерване на обиколка
измерване обиколка на череп

1824 Друга оценка, консултация, интервю, изследване или преценка

92210-00 Антропометрия (мензурация)

**93.09 ДРУГА ДИАГНОСТИЧНА ФИЗИКАЛНА ПРОЦЕДУРА

ОЦЕНКА НА ЛИЧНА ГРИЖА И ДРУГИ ДЕЙНОСТИ НА ЕЖЕДНЕВЕН\НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ

96021-00 Оценка на грижите за себе си
Оценка на ежедневни умения и дейности

Оценка на:

- къпане/душ
- миене на зъби
- обличане [дрехи]
- хранене
- изхранване
- функционална комуникация
- чистене
- мобилност в средата
- тоалет
- измиване на косата

Не включва: оценка на:

- стареене (96023-00 [1824])
- хранителен прием (диетичен) (калоричен) (96026-00 [1822])
- поддържане на здравето и възстановяване (96022-00 [1822])
- поддържане на дома (96028-00 [1822])

Психична, поведенческа или психосоциална оценка

96175-00 Оценка на психично/поведенческо функциониране
Оценка на познавателната или изпълнителска функция
Оценка на умствените възможности

Забележка: Умствена/или поведенческа оценка може да включи общо оценъчно интервю (диаг-нос-тично) и оценка; психиатрична/психологична/психосоциална/ физиологична история; физикален преглед; (мини) преглед на ментален статус; използване на оценителни въпросници, чеклисти, неврофизиологични/ психологични/психометрични тестове; и оценки на изхода

Не включва: оценка на познавателна функция като част от тестове за развитие (96184-00 [1824])

ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ТЕРАПЕВТИЧЕН УЛТРАЗВУК

*00.09 ДРУГ ТЕРАПЕВТИЧЕН УЛТРАЗВУК

Изключва:

- ултразвуково фрагментиране на уринарни камъни(59.95)
- перкутанна нефростомия с фрагментация(55.04)
- друга топлинна терапия(93.35)
- трансуретрална (ултразвуков контрол) лазерна простатектомия(60.21)

Терапии с използване на агенти, неклассифицирани другаде

96154-00 Терапевтичен ултразвук

Не включва: диагностичен ултразвук (виж блокове [1940] до [1950])

ФИЗИКАЛНИ ЛЕЧЕБНИ УПРАЖНЕНИЯ

*93.11 ПАСИВНИ (ПОДПОМОГНАТИ) УПРАЖНЕНИЯ

Изключва:

- пасивни упражнения в басейн - 93.31

Други терапевтични интервенции

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неklasифицирана другаде

*93.12 ДРУГО АКТИВНО СКЕЛЕТНО-МУСКУЛНО УПРАЖНЕНИЕ

Механотерапия

96061-02 Механотерапия

*93.13 УПРАЖНЕНИЯ СРЕЩУ СЪПРОТИВЛЕНИЕ

Изключва:

манипулация на темпоромандибуларна става - 76.95

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неklasифицирана другаде

*93.16 МОБИЛИЗИРАНЕ НА ДРУГА СТАВА

Терапевтични интервенции на опорно-двигателния апарат

50115-00 Манипулация/мобилизация на става, неklasифицирана другаде

Мануална руптура

Освобождаване или разтягане

}

}

на става БДУ

Забележка: Манипулация – насилствено пасивно движение на става над активния J лимит на движение

Мобилизация – освобождаване на телесна част(и) с помощта на нарастващо движение

Други терапевтични интервенции

96162-00 Лечебен масаж или манипулация на съединителна/мека тъкан, неklasифицирани другаде

Втриване на терапевтичен гел, крем или лосион в тъкан на белег или рана

Точково стимулиране, проникване или седираща терапия

Забележка: Мануална терапия, включваща манипулация на съединителна тъкан/меки тъкани на тялото и прилагана, за да произведе ефект върху нервна и мускулна система и местна или обща циркулация на кръвта и лимфата. Принципно се изпълнява с ръце, но други механични устройства като вибратор също могат да бъдат използвани. Включва техники като:

- акупресура, където се прилага налягане на акупунктурни места, за облекчаване на болката
- разтриване, малки, точно локализирани, проникващи движения, изпълнени в кръгова или напречна посока върху меките тъкани

Не включва: манипулация на става (50115-00 [1905])

масаж:

- сърдечен (затворен гръден кош) (92053-00 [1890])
- простата (92131-00 [1904])
- ректум (92094-00 [1899])

*93.17 ДРУГО ПАСИВНО СКЕЛЕТНО-МУСКУЛНО УПРАЖНЕНИЕ

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неklasифицирана другаде

*93.19 УПРАЖНЕНИЕ, НЕКЛАСИФИЦИРАНО ДРУГАДЕ

кинезитерапия по невро-развойни методики- Бобат, Войта

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неklasифицирана другаде

ДРУГА СКЕЛЕТНО МУСКУЛНА- ФИЗИКАЛНО-ЛЕЧЕБНА МАНИПУЛАЦИЯ

*93.21 МАНУАЛНА И МЕХАНИЧНА ТРАКЦИЯ

Изключва:

скелетна тракция - 93.43-93.44

кожна тракция - 93.45-93.46

гръбначна тракция - 93.41-93.42

Интервенции включващи подпомагащо или адаптивно устройство, помощно средство или оборудване

90531-00 Тракция, неклассифицирана другаде
Ръчна или механична тракция БДУ

*93.22 ТРЕНИРАНЕ НА ХОДЕНЕ И ПОХОДКА

Интервенции включващи подпомагащо или адаптивно устройство, помощно средство или оборудване

96130-00 Умения за обучение в дейности, свързани с положение на тялото\мобилност\движение
Разходка и тренинг на походка
Тренинг на движение и позициониране на тялото като:

- движения в леглото
- извиване
- обръщане
- лягане до сядане
- седнал до изправяне
- баланс при седнало положение
- сядане извън леглото
- клякане
- баланс при изправено положение
- изправяне

Поддържане на стойка
Трениране умения в методи за подобряване осъзнаване на интегрирано движение напр.метод на Feldenkrais, Tai Chi, Yoga
Не включва: двигателна терапия (96115 to 96129 [1876])
тези, където главната цел е да се тренира употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване (96142-00 [1878])

96131-00 Умения за обучение в дейности, свързани с придвижване
Трениране на умения за придвижване до/от:

- банята
- леглото
- стол
- пода
- душ
- тоалет
- количка

Не включва: такова при влизане и излизане от басейн за хидротерапия (96150-00 [1879])
такова, където главна цел е да се тренира употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване (96142-00 [1878])

*93.23 НАПАСВАНЕ НА УСТРОЙСТВО ЗА ИЗПРАВЕН СТОЕЖ
позиционно лечение

96061-01 Позиционна терапия

*93.24 ТРЕНИРАНЕ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОТЕЗНО УСТРОЙСТВО И УСТРОЙСТВО ЗА ИЗПРАВЕН СТОЕЖ
трениране на ходене с патерици

96142-00 Обучение на умения в използване на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване
Разходка и тренинг на походка във връзка с употреба на подпомагащи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване

Рехабилитационен тренинг при употреба на подпомагачи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване
Двигателен тренинг с помощни средства
Тренинг на умения в:

- поставяне на превръзки и бандажи
- системи за поставяне на медикаменти

Забележка: За списък на подпомагачи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване виж [1878]
Обучение за системи за поставяне на медикаменти включва умения и управление в употреба на системи за поставяне на медикаменти като инхалатори с мерителна доза, стимулиращи дишането устройства, небулайзери, трансдермални лекарствени системи и продължителни парентерални инфузии. Също включва подпомагачи помощни средства.

Не включва: имплантиране на кохлеарно протезно устройство (41617-00 [329])
изваждане на кохлеарно протезно устройство (41617-01 [329])

*93.25 ФОРСИРАНО ИЗПРАВЯНЕ НА КРАЙНИК

Терапевтични интервенции на опорно-двигателния апарат

50115-00 Манипулация/мобилизация на става, неклассифицирана другаде
Мануална руптура }
Освобождаване или разтягане } на става БДУ

Забележка: Манипулация – насилствено пасивно движение на става над активния J лимит на движение
Мобилизация – освобождаване на телесна част(и) с помощта на нарастващо движение

*93.27 СТРЕЧИНГ НА МУСКУЛ ИЛИ СУХОЖИЛИЕ

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неклассифицирана другаде

*93.28 СТРЕЧИНГ НА ФАСЦИЯ

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неклассифицирана другаде

*93.29 ДРУГА ФОРСИРАНА КОРЕКЦИЯ НА ДЕФОРМАЦИИ

50115-00 Манипулация/мобилизация на става, неклассифицирана другаде
Мануална руптура }
Освобождаване или разтягане } на става БДУ

Забележка: Манипулация – насилствено пасивно движение на става над активния J лимит на движение
Мобилизация – освобождаване на телесна част(и) с помощта на нарастващо движение

ДРУГИ ПРОЦЕДУРИ ЗА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ

*93.31 ПАСИВНИ УПРАЖНЕНИЯ В БАСЕЙН

Терапии с използване на агенти, неклассифицирани другаде

96153-00 Хидротерапия

Забележка: Външната употреба на вода, топла и/или студена, в терапевтично поведение на болест или травма. Използване на влажна топлина и гореща вода помага за успокояване на болката и подобрява циркулацията, подпомага релаксацията и намалява мускулния спазъм и включва мерки като топли вани, топли превръзки и компреси. Използване на студена вода помага за

намаляване на телесната температура, намалява отока и свива кръвоносните съдове и включва мерки като студени превръзки, ледени компреси, студени вани и душ. Специално оборудване като резервоар на Hubbard или вани с джа-кузи са снабдени с устройства, които механично разклащат водата, осигурявайки по този начин фин масаж в допълнение към терапевтичните ефекти на топлината.

Не включва: хидродилатация на пикочен мехур (36827-00 [1108])
хидротубация на фалопиеви тръби (35703-01 [1248], 35703-00 [1258])
тези, които индуцират:
• хипертермия (92178-00 [1880])
• хипотермия (22065-00 [1880])

***93.32 ЛЕЧЕНИЕ ВЪВ ВАНА (БАСЕЙН)**

96153-00 Хидротерапия

Забележка: Външната употреба на вода, топла и/или студена, в терапевтично поведение на болест или травма. Използване на влажна топлина и гореща вода помага за успокояване на болката и подобрява циркулацията, подпомага релаксацията и намалява мускулния спазъм и включва мерки като топли вани, топли превръзки и компреси. Използване на студена вода помага за намаляване на телесната температура, намалява отока и свива кръвоносните съдове и включва мерки като студени превръзки, ледени компреси, студени вани и душ. Специално оборудване като резервоар на Hubbard или вани с джа-кузи са снабдени с устройства, които механично разклащат водата, осигурявайки по този начин фин масаж в допълнение към терапевтичните ефекти на топлината.

Не включва: хидродилатация на пикочен мехур (36827-00 [1108])
хидротубация на фалопиеви тръби (35703-01 [1248], 35703-00 [1258])
тези, които индуцират:
• хипертермия (92178-00 [1880])
• хипотермия (22065-00 [1880])

***93.33 ДРУГА ХИДРОТЕРАПИЯ**

хидро-балнеотерапевтични процедури:
обикновени вани с питейна или минерална вода /с или без медикаменти/
частична вана /вкл. дву- или четирикамерна , вана по хауфе
хидрогалванична вана
перлена вана
водолечение в открит или закрит басейн
частични кални приложения

96153-00 Хидротерапия

Забележка: Външната употреба на вода, топла и/или студена, в терапевтично поведение на болест или травма. Използване на влажна топлина и гореща вода помага за успокояване на болката и подобрява циркулацията, подпомага релаксацията и намалява мускулния спазъм и включва мерки като топли вани, топли превръзки и компреси. Използване на студена вода помага за намаляване на телесната температура, намалява отока и свива кръвоносните съдове и включва мерки като студени превръзки, ледени компреси, студени вани и душ. Специално оборудване като резервоар на Hubbard или вани с джа-кузи са снабдени с устройства, които механично разклащат водата, осигурявайки по този начин фин масаж в допълнение към терапевтичните ефекти на топлината.

Не включва: хидродилатация на пикочен мехур (36827-00 [1108])
хидротубация на фалопиеви тръби (35703-01 [1248], 35703-00 [1258])
тези, които индуцират:
• хипертермия (92178-00 [1880])
• хипотермия (22065-00 [1880])

*93.34 ДИАТЕРМИЯ (ЛЕЧЕНИЕ С ВЧТ, УВЧ, СВЧ)

92178-00 Топлинна терапия
Хипертермична терапия

Включва: терапевтично поведение с използване на:
• загряващи превръзки
• инфрачервено облъчване
• микровълни
• къси вълни
• парафин

Забележка: Използване на топлина при терапевтично поведение на болест и травма. Хипертермия може да бъде индуцирана чрез топли превръзки или компреси, електрически одеала, поставяне в топла вода (вана или ведро), използване на влажен въздух или чрез екстра-корпорално затопляне на кръвта. Хипертермия може също да бъде използвана като допълнение към радио-терапия или химиотерапия и индуцирана от микровълни, ултразвук, нискоенергийни радиочестотно провеждане или сонди.

Кодирай също когато е направена:

- химиотерапия (виж Индекс: Химиотерапия)
- радио-терапия (виж Индекс: Терапия, радиация)

Не включва: термокаутеризация (виж Индекс: Термокаутеризация)
термокоагулация (виж Индекс: Невротомия, по локализация, радиочестотна)
термокератопластика (90064 [173])
термосклеректомия (42746-03 [191])
термотерапия на простата чрез микровълни (37203-04 [1166])

*93.35 ДРУГА ТОПЛИННА ТЕРАПИЯ

хипертермия БДУ
инфрачервена радиация
парафинови бани
компреси с луга

Исключва:

хипертермия за лечение на карцином - 99.85

92178-00 Топлинна терапия
Хипертермична терапия

Включва: терапевтично поведение с използване на:
• загряващи превръзки
• инфрачервено облъчване
• микровълни
• къси вълни
• парафин

Забележка: Използване на топлина при терапевтично поведение на болест и травма. Хипертермия може да бъде индуцирана чрез топли превръзки или компреси, електрически одеала, поставяне в топла вода (вана или ведро), използване на влажен въздух или чрез екстра-корпорално затопляне на кръвта. Хипертермия може също да бъде използвана като допълнение към радио-терапия или химиотерапия и индуцирана от микровълни, ултразвук, нискоенергийни радиочестотно провеждане или сонди.

Кодирай също когато е направена:

- химиотерапия (виж Индекс: Химиотерапия)
- радио-терапия (виж Индекс: Терапия, радиация)

Не включва: термокаутеризация (виж Индекс: Термокаутеризация)
термокоагулация (виж Индекс: Невротомия, по локализация, радиочестотна)
термокератопластика (90064 [173])
термосклеректомия (42746-03 [191])
термотерапия на простата чрез микровълни (37203-04 [1166])

*93.38 КОМБИНИРАНА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ БЕЗ СПОМЕНАВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ

подводно струев масаж
Подводна гимнастика

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, неklasифицирана другаде

*93.39 ДРУГА ФИЗИКАЛНА ТЕРАПИЯ

електростимулация – стабилен, лабилен метод:
терапия с нискочестотни токове
терапия със средночестотни токове
магнитотерапия

96152-00 Биофиидбек

Забележка: Процес, чрез който физиологичната активност на клиента може да бъде превърната в електрически сигнали на зрителна и слухова системи. Примери за видове биологичен фиидбек, които могат да се посочат, включват информация за промени на кожна температура, мускулен тонус, сърдечносъдова дейност, кръвно налягане и вълни на мозъчна активност.

96155-00 Стимулираща терапия, неklasифицирана другаде

Лечение с терапевтичен лазер БДУ

Включва: електрическа невромускулна нервна стимулация [EMS]
функционална електростимулация [FES]
интерферентна терапия [IFT]
транскутанна електрическа нервна стимулация [TENS]

Забележка: Терапевтичното приложение на устройство (електрическо, лазер или ултразвук), който засилва или индуцира функционална активност в телесна част с цел подпомагане оздравяването и намаляване на болката

92199-00 Екстракорпорална шокотрипсиа [ESWL] на места неklasифицирани другаде

Не включва: екстракорпорална шокотрипсиа [ESWL] на:
• жлъчен тракт (90956-00 [962])
• жлъчен мехур (90957-00 [962])
• уринарен тракт (36546-00 [1126])

96162-00 Лечебен масаж или манипулация на съединителна/мека тъкан, неklasифицирани другаде

Втриване на терапевтичен гел, крем или лосион в тъкан на белег или рана
Точково стимулиране, проникване или седираща терапия

Забележка: Мануална терапия, включваща манипулация на съединителна тъкан/меки тъкани на тялото и прилагана, за да произведе ефект върху нервна и мускулна система и местна или обща циркулация на кръвта и лимфата. Принципно се изпълнява с ръце, но други механични устройства като вибратор също могат да бъдат използвани. Включва техники като:

- акупресура, където се прилага налягане на акупунктурни места, за облекчаване на болката
- разтриване, малки, точно локализирани, проникващи движения, изпълнени в кръгова или напречна посока върху меките тъкани

Не включва: манипулация на става (50115-00 [1905])

масаж:

- сърдечен (затворен гръден кош) (92053-00 [1890])
- простата (92131-00 [1904])
- ректум (92094-00 [1899])

Обединени здравни интервенции

95550-02 Обединени здравна интервенция, трудотерапия

95550-03 Обединени здравна интервенция, физиотерапия

СКЕЛЕТНА И ДРУГА ТРАКЦИЯ

*93.41 ГРЪБНАЧНА ТРАКЦИЯ С ПОЛЗВАНЕ НА ЧЕРЕПНО УСТРОЙСТВО

тракция с ползване на:
тазомерни щипци
щипци на Crutchfield
хало устройство
щипци на Vinke

Изключва:

поставяне на щипци или хало устройство - 02.94

90531-00 Тракция, неklasифицирана другаде
Ръчна или механична тракция БДУ

*93.42 ДРУГА ГРЪБНАЧНА ТРАКЦИЯ

тракция по Cotrel

Изключва:

шийна яка - 93.52

90531-00 Тракция, неklasифицирана другаде
Ръчна или механична тракция БДУ

*93.43 ИНТЕРМИТИРАЩА СКЕЛЕТНА ТРАКЦИЯ

90531-00 Тракция, неklasифицирана другаде
Ръчна или механична тракция БДУ

*93.45 ТРАКЦИЯ С ШИНА ПО THOMAS

90531-00 Тракция, неklasифицирана другаде
Ръчна или механична тракция БДУ

ДРУГА ИМОБИЛИЗАЦИЯ, КОМПРЕСИЯ И ГРИЖА ЗА РАНА

Изключва:

измиване на рана - 96.58-96.59

*93.52 ПРИЛАГАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ШИЯ

прилагане на:
шийна яка
жилетка тип "минерва"
пластична шийна поддръжка

96092-00 Прилагане, приспособяване, настройване или подмяна на друго подпомагачо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Издаване на подпомагачо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Програмиране на подпомагачо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване

Включва: инструкция за използване и грижи за подпомагачо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване

Не включва: поставяне на превръзка на:

- изгаряне (виж блок [1600])

- рана, друга освен изгаряне (30055-00 [1601])

*93.53 ПРИЛАГАНЕ НА ДРУГА ФИКСИРАЩА ПРЕВРЪЗКА

- 96092-00 Прилагане, приспособяване, настройване или подмяна на друго подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Издаване на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Програмиране на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Включва: инструкция за използване и грижи за подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Не включва: поставяне на превръзка на:
  - изгаряне (виж блок [1600])
  - рана, друга освен изгаряне (30055-00 [1601])

*93.54 ПРИЛАГАНЕ НА ШИНА

пластична шина
шина-корито
лумбостат

Исключва:
периодонтска шина - 24.7

- 96092-00 Прилагане, приспособяване, настройване или подмяна на друго подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Издаване на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Програмиране на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Включва: инструкция за използване и грижи за подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Не включва: поставяне на превръзка на:
  - изгаряне (виж блок [1600])
  - рана, друга освен изгаряне (30055-00 [1601])

*93.56 ПРИЛАГАНЕ НА КОМПРЕСИВНА ПРЕВРЪЗКА

прилагане на:
бандаж по Gibney
бандаж на Robert Jones
превръзка на Shanz

- 96092-00 Прилагане, приспособяване, настройване или подмяна на друго подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Издаване на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Програмиране на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Включва: инструкция за използване и грижи за подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Не включва: поставяне на превръзка на:
  - изгаряне (виж блок [1600])
  - рана, друга освен изгаряне (30055-00 [1601])

*93.59 ДРУГИ ИМОБИЛИЗАЦИЯ, КОМПРЕСИЯ И ГРИЖА ЗА РАНА

еластични чорапи
устройство за интермитиращо налягане

Консултация или обучение свързани с лична грижа и други ежедневни дейности/независим живот

- 96092-00 Прилагане, приспособяване, настройване или подмяна на друго

подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване
Издаване на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване

Програмиране на подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване

Включва: инструкция за използване и грижи за подпомагащо или адаптиращо устройство, помощно средство или оборудване

Не включва: поставяне на превръзка на:

- изгаряне (виж блок [1600])
- рана, друга освен изгаряне (30055-00 [1601])

- 96076-00 Консултация или обучение за поддържане или възстановяване на здравето
Съвет за поддържане на здравословни дейности като:
- диагностично тестване/мониторинг (за състояния като ампутиционен чукан, астма, диабет)
  - грижи за стъпало/крак (включва съвет за халукс валгус, язви или рани, основна хигиена на стъпало)
  - управление на болест или състояние (напр. след придобито увреждане на мозъка)
  - устна хигиена
  - самоизследване (гърди) (гениталии)
  - грижи за стома

Консултиране или обучение при възстановяване след болест БДУ

Не включва: консултиране, обучение при:

- помощни или адаптиращи устройства, помощно средство или оборудване (96071-00 [1867])
  - пристрастяване към комар /залагания (96074-00 [1867])
  - скръбни/загуба при смърт (96085-00 [1868])
  - загуба на слуха или слухово разстройство (96068-00 [1867])
  - управление на медикаментозно лечение (96072-00 [1867])
  - привикване към субстанции (96073-00 [1867])
  - загуба на зрение или очни нарушения (96069-00 [1867])
  - гласови, речеви, лекота на говора или езика (96070-00 [1867])
- хранително/диетично консултиране, обучение (96067-00 [1867])
превантивно консултиране, обучение (96066-00 [1867])

ДРУГА РЕХАБИЛИТАЦИОННА ТЕРАПИЯ

***93.81 РЕКРЕАЦИОННА (ВЪЗСТАНОВИТЕЛНА) ТЕРАПИЯ**

занимателна терапия

игрова терапия

Изключва:

игрова психотерапия - 94.36

Умения за лична хигиена и други ежедневни дейности / независим живот

Включва: оценка на прогреса

- 96140-00 Обучение на умения в дейности, свързани със самостоятелни грижи/възстановяване
Тренинг на умения в:
- къпане/душ
  - миене на зъби
  - обличане [дрехи]
  - хранене
  - изхранване
  - хранителен прием [диетичен] [калоричност]
  - функционална комуникация
  - чистене

- тоалет
- измиване на коса

Не включва: тренинг на умения за:

- дейности за поддържане на здравето (96141-00 [1878])
- домакински дейности (96143-00 [1878])
- придвижване (96130-00 [1876])
- употреба на подпомагачи или адаптиращи устройства, помощни средства или оборудване (96142-00 [1878])

*93.83 ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕРАПИЯ

терапия подготвяща за ежедневна активност

Изключва:

трениране за ежедневна активност на слепец - 93.78

96146-00 Професионални умения и професионално обучение

Тренинг на умения в:

- намиране на работа
- изпълнение на работни задължения
- планиране на пенсиониране
- професионално проучване
- доброволно участие

Не включва: утежняване на работата/условията (виж Азбучен индекс: Обучение, умения, движение)

*93.85 ПРОФЕСИОНАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ

защитена професия

професионална:

оценка

ретрениране

трениране

96146-00 Професионални умения и професионално обучение

Тренинг на умения в:

- намиране на работа
- изпълнение на работни задължения
- планиране на пенсиониране
- професионално проучване
- доброволно участие

Не включва: утежняване на работата/условията (виж Азбучен индекс: Обучение, умения, движение)

*93.89 РЕХАБИЛИТАЦИЯ, НЕ КЛАСИФИЦИРАНА ДРУГАДЕ

Тренинг на други умения

96150-00 Обучение в умения, създаващи увереност във вода

Тренинг на умения в:

- привикване към водата, дишане и контрол на ротация
- фактори за задържане над водата
- влизане и излизане в басейна

*93.94 РЕСПИРАТОРНА МЕДИКАЦИЯ ПРИЛОЖЕНА ЧРЕЗ АЕРОЗОЛНО УСТРОЙСТВО

аерозолна терапия

Други терапевтични интервенции на дихателна система

92043-00 Респираторен медикамент, прилаган чрез небулайзер

Овлажняваща терапия

*93.95 ХИПЕРБАРНА КИСЛОГЕНАЦИЯ

Хипербарна кислородна терапия

13020-00 Хипербарна кислородна терапия, > 90 минути и ≤ 3 часа

ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ДРУГО ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

Включва:

подкожна инжекция или инфузия с местно или общо действие
интрамускулна инжекция или инфузия с местно или общо действие
интравенозна инжекция или инфузия с местно или общо действие
*99.27 ИОНОФЕРЕЗА ВКЛ. КРИОЕЛЕКТРОФЕРЕЗА

Приложение на фармакотерапия

96205-09 Друго приложение на фармакологичен агент

Виж допълнителни знаци

Приложение на фармакологичен агент през отвор

Интрадермално инжектиране на фармакологичен агент

Йонофореза

Топично

Трансдермално

} приложение на фармакологичен агент

Не включва: приложение на фармакологичен агент през устата (96203 [1920])

РАЗЛИЧНИ ФИЗИКАЛНИ ПРОЦЕДУРИ

*99.81 ХИПОТЕРМИЯ (ЦЕНТРАЛНА) (ЛОКАЛНА)

Изключва:

стомашно охлаждане - 96.31

стомашно замразяване - 96.32

такава инцидентна при отворена сърдечна хирургия - 36.92

Терапии с използване на агенти, неklasифицирани другаде

22065-00 Студотерапия

Хипотермична терапия

Хипотермия на цяло тяло

Забележка: Използване на студ в терапевтично поведение при болест или травма. Хипотермия може да бъде индуцирана с ледени превръзки или компреси, охлаждащи чаршафи, поставяне в студена вода (вана или ведро) или чрез екстракорпорално охлаждане на кръвта. Хипотермия може да бъде също индуцирана като предпазна мярка при някои сърдечно-съдови или неврологични хирургични процедури или като допълнение към анестезията при хирургични процедури на крайници.

Не включва: криотерапевтична деструкция на тъкани (виж Индекс: Криотерапия, по локализация)
дълбока хипотермия (22075-00 [642])
стомашна хипотермия (13500-00 [1899])
хипотермична терапия заедно със сърдечен и циркулаторен арест (22075-00 [642])

*99.82 ЛЕЧЕНИЕ С УЛТРАВИОЛЕТОВА СВЕТЛИНА

Актинотерапия

Терапевтични интервенции на опорно-двигателния апарат

96160-00 Фототерапия, става

Ултравиолетова терапия на става

96161-00 Фототерапия, мека тъкан

Ултравиолетова терапия на меки тъкани

*99.83 ДРУГА ФОТОТЕРАПИЯ

видими лъчи
лазертерапия

Други терапевтични интервенции

92205-00 Неинвазивна терапевтична интервенция, некласифицирана другаде

ДРУГИ ПРОЦЕДУРИ

*99.92 ДРУГА АКУПНКТУРА

Изключва:

Такава с димящи игли - 93.35

93173-00 Акупунктура

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени две основни диагностични (двукратно - при приемане и преди изписване от лечебното заведение) и четири основни различни терапевтични процедури дневно, посочени в блок **Кодове на основни процедури по МКБ-9 КМ.**

ЕМГ изследването със заключение, да бъде направено от лекар специалист по нервни болести до края на шестия месец преди датата на хоспитализация по тази клинична пътека, удостоверено с фиш или отразено в епикриза от проведена хоспитализация.

Пациенти с диагнози G83.0 и G83.1, лекувани по тази клинична пътека, не могат да се лекуват със същите диагнози и по клинична пътека № 262 в рамките на една година. Изключения се допускат само за пациенти с травми на цервикалния отдел на гръбначния стълб (ниво С1 – С7), като травмите се доказват с образно изследване (КАТ/ ЯМР). Тези образни изследвания имат давност до 24 месеца преди хоспитализацията.

За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с фотокопия на оригинални документи от консултацията на съответния лекар – специалист, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми или друг носител при образни изследвания се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика”.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

Проведените диагностични процедури задължително се отразяват в ИЗ, а терапевтичните - във физиопроцедурна карта (бл. МЗ № 509-89).

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека включва дейности и услуги от обхвата на медицинската специалност "Физикална и рехабилитационна медицина", осъществявана най-малко на **второ ниво** на компетентност, съгласно медицински стандарт "Физикална и рехабилитационна медицина"

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположено на територията му и имащо договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура
1.Клиника/отделение по физикална и рехабилитационна медицина
2.Медицинска апаратура и оборудване, съгласно медицински стандарт по „Физикална и рехабилитационна медицина“.

2. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА.

Блок 1. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- най-малко двама лекари, от които най-малко един с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина на 50 легла за рехабилитация

Блок 2. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

- най-малко двама лекари, от които най-малко един с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина на 30 легла за рехабилитация

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

Дейностите и услугите се осъществяват незабавно или се планират за изпълнение в зависимост от развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване и определения диагностично-лечебен план.

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ.

1.1. Физикална терапия и рехабилитация на пациенти със заболявания на периферната нервна система до 1 месец от проведено болнично лечение за новооткрито или усложнено основно заболяване и определена необходимост от физикална терапия и рехабилитация от специалистите по профила на основното заболяване, провели болничното лечение, и наличие на:

- изразен двигателен дефицит - моно-, парапарези/парализи;
- данни за нервно-мускулно увреждане, установено с ЕМГ изследване;
- данни за коренчева компресия, установени с ЕМГ или образно изследване (КАТ/ЯМР);
- наличие на изразени мускулни контрактури, водещи до трудности в автономността;
- вертебрален синдром (сколиоза, ригидност на паравертебралната мускулатура, болка, ограничение в движенията на гръбначния стълб и др.).

1.2. Физикална терапия и рехабилитация на пациенти с политравма и такива с първични или ятрогенни увреди на периферната нервна система от ортопедично-травматологичен произход до 1 месец от приключване на лечението по основното заболяване.

1.3. Физикална терапия и рехабилитация на пациенти със заболявания или увреди на периферната нервна система в случаите с необходимост от последваща рехабилитация в болнични условия и пациенти с трайно намалена работоспособност над 70% по повод основното заболяване.

1.4. Физикална терапия и рехабилитация на пациенти със заболявания на периферната нервна система, при които не е налице достъчен терапевтичен ефект от провежданата рехабилитация в извънболничната помощ по преценка на лекаря специалист, провеждащ амбулаторното диспансерно наблюдение на пациента и/или рехабилитацията.

3. ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

Прием и изготвяне на диагностично-лечебен план.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА

Диагнозата се основава на клиничното състояние, данни от предварително проведена задължителна електромиография до шестия месец преди хоспитализацията или епикриза за това заболяване (при наличие на такава).

Специалистът по физикална и рехабилитационна медицина при приемане на пациента прави клиничен преглед с обща оценка на рехабилитационния потенциал и съставя индивидуална физикално-терапевтична и рехабилитационна програма, включваща лечебни упражнения, манипулации и други процедури от областта на физикална и рехабилитационна медицина.

При оценка по ММТ под 3, задължително (с изключение на болести с код G 51.0) се включва йонофореза (код*99.27) /96205-09/, електростимулация (код *93.39) /96155-00/ на мускули с нарушена инервация), след извършване на КЕД (код **93.09) при липса на контраиндикации. Прилагат се минимум по пет терапевтични процедури от всеки вид.

Контраиндикации за провеждане на процедури *93.39 /96155-00 / и *99.27, /96205-09 / са: онкологични заболявания, тромбофлебит, епилепсия, ендогенни психози, наличие на метал в тъканите, пациенти с имплантирани електрокардиостимулатори.

Здравни грижи.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

4. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Поставя се съобразно представените при приемането медицински документи (в т. ч. ЕМГ и/или (КАТ/ЯМР), епикриза при наличие на такава, първичния и текущите прегледи, извършени от лекаря специалист по физикална и рехабилитационна медицина, както и евентуално назначените допълнително изследвания и проведените консултации.

III. ДИАГНОСТИЧНИ, ЛЕЧЕБНИ И РЕХАБИЛИТАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ПРИ ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА:

1. Контрол на здравното състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на обективни данни за подобряване на неврологичния и функционалния статус, обем на извършените процедури с резултат, план за поведение в последващия възстановителен период.

2. Оценка на потребностите от диагностични, лечебни и рехабилитационни дейности и услуги след приключване на хоспитализацията, в т. ч.:

- контролни прегледи в изписващото лечебно заведение;
- продължаване на лечението в извънболнични или домашни условия;
- необходимост от последваща рехабилитация в болнични условия

В цената на клиничната пътека влизат до два контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и задължително записани в епикриза.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза включена в Наредбата за диспансеризация, пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата. Диспансеризацията на злокачествените заболявания се провежда само в ЛЗБП и в КОЦ, като обемът и честотата на дейностите по диспансерно наблюдение са съгласно заложения алгоритъм в Наредбата.

НЗОК заплаща клиничната пътека еднократно годишно за лечение на един пациент.

IV. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

V. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в *“История на заболяването”* (ИЗ) и в част II на *“Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури”* - бл.МЗ-НЗОК №7.

2. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБНИЯ АЛГОРИТЪМ – в *“История на заболяването”* и във физиопроцедурна карта (бл. МЗ № 509-89), която е неразделна част от ИЗ.

3. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- *“История на заболяването”*;
- част III на *“Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури”* - бл.МЗ-НЗОК №7;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

4. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ (Документ) – подписва от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от *“История на заболяването”*.

ФИЗИОПРОЦЕДУРНАТА КАРТА (БЛ. МЗ № 509-89) И ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПЯТ КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Заболяванията на периферната нервна система са често срещани.

Болестите на нервните коренчета и плексусите са широко разпространени заболявания в съвременния свят, дължащи се най-често на дегенеративни промени в шийните или поясните прешлени. При част от болните с тези заболявания се налага хоспитализация, с цел диагностично изясняване и лечение на мускулната слабост и болковия синдром.

Полиневропатиите могат да се проявят самостоятелно или да се придружават от увреждане на централната нервна система.

В клиничната практика се наблюдават случаи на засягане на един нерв (**мононевропатия**) или едновременно засягане на отделни нерви (множествена мононевропатия) или на група нерви (**полиневропатия**), в резултат на което се увреждат функциите на горния, долния крайник или друга част от тялото. Причините за възникване на тази група заболявания са най-разнообразни: инфекциозни (вирус или бактерия – тогава говорим за **мононеврит** или **полиневрит**), токсични (органични и неорганични вещества, алергени), обменно-ендокринни, травматични и др.

Възпалителните и токсични невропатии са сред най-честите и се характеризират със силна болка, ирадираща по хода на нерва и остро настъпваща пареза на мускулите.

Диабетната и медикаментозна полиневропатия са широко разпространени заболявания в нашата съвременност. Голяма част от диабетичите развиват увреда на периферните нерви (обикновено и вследствие влошен метаболитен контрол). Не бива да забравяте, че без овладяване на кръвно-захарния профил не може да се очаква и добър ефект от физикално-терапевтичния курс.

Полирадикулоневритът (синдром на Гилен-Баре) е сравнително рядко срещащо се остро или хронично заболяване на нервните коренчета и периферните нерви; което се характеризира с нарастваща слабост на долните или на долни и горни крайници (настъпваща в продължение на 1-3 седмици); понякога - парализи на гълтателната, лицевата или двигателната мускулатура. По-голямата част (90%) от случаите се възстановяват през следващите месеци, но малка част (около 10%) от болните остават трайно инвалидизирани и се нуждаят от активна рехабилитация. В болничното заведение ще се проведе правилното лечение и рехабилитация, които са в състояние да ускорят функционалното възстановяване на пациента.

Невритът на лицевия нерв (фациална пареза или парализа на Бел) е сравнително често заболяване, което са обуславя от вирусна инфекция на ствола на нерва с развитие на парализа на мускулатурата на едната лицева половина. Той често се разглежда като леко страдание, което не застрашава човешкия живот, но обективно имаме не само козметичен дефект, а често и затруднение при хранене, вкусови смущения и сълзотечение. Не рядко, особено при тежките форми на заболяването, се получават две усложнения – лицева контрактура и синкинезии.

Идиопатичната **невралгия на троичния нерв** е рядко заболяване, което се характеризира с по-редки или по-чести болкови пристъпи в отделни области на лицето.

Травмите по време на раждането могат да предизвикат тежки увреждания на нервната система, които са в състояние да разстроят както движенията на детето, така и последващото му психическо развитие. Най-честа е **травмената увреда на раменния сплит**, изразяваща се в различна степен на затруднение в движенията на горния крайник.

Изграждането на качествена, индивидуално съобразена рехабилитационна програма за пациентите със заболявания на периферната нервна система включва участие на различни медицински професионалисти, обединени в РЕХАБИЛИТАЦИОНЕН ЕКИП (личен лекар, специалист по физикална и рехабилитационна медицина, невролог, кардиолог, ендокринолог, офталмолог, уролог, гинеколог, рехабилитатор). Важно е да проявите желание за сътрудничество и да предоставите на лекуващия Ви лекар – специалист по физикална и рехабилитационна медицина пълната медицинска документация от всички проведени от Вас консултации (по възможност при постъпването Ви в рехабилитационното заведение).

Активното участие на пациента в рехабилитационния процес е необходимо и задължително условие за осигуряване на положителен ефект от физикалната терапия и рехабилитация.

При неясноти по отношение рехабилитационните процедури – моля, поискайте подробно обяснение от лекуващия лекар.

Отказът Ви от постъпване в болнично лечебно заведение крие риск от вземането на погрешно решение за лечение и рехабилитация.

Преди хоспитализацията ще получите копие от формулярите за информация на пациента. Можете да задавате въпросите си и да коментирате информацията с Вашия личен лекар, със специалистите по неврология и физикална и рехабилитационна медицина от извънболничната помощ или с лекаря от приемния кабинет.